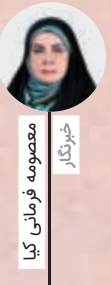

دانش بنیان ها هم به میدان آمدند

درباره «کیت پایش سلامت امدادگر و مصدوم» که می تواند

در این روزهای حمله صهیونیست ها به خاک وطن به کمک امداد رسانیان بیاید

گزارش روز

خبرنگار
معمومه قربانی

تجهیز نظام سلامت به تکنولوژی روز آن هم در مواقع بحران، حاصل تلاش یک شرکت دانش بنیان در کارخانه نوآوری (شتاب دهنده کسب و کار) مشهود است که آماده استفاده و بهره برداری است. سرعت زیاد و کیفیت مناسب در ساخت «کیت عملیاتی پایش سلامت امدادگر و مصدوم» آن هم با تکیه بر علم نوین، جز از یک گروه متخصص و دانش بنیان ساخته نیست، آن هم با وجود مشکلات متفاوتی که فناوری در یک سال متمادی تجربه کرده اند و آن را به ثبت رسانده اند.

پایش هم زمان امدادگر و مصدوم

مدیرعامل شرکت دورآمد این نکته را هم می گوید که در بازه زمانی کمتر از یک ماه، مجموعه ما می تواند سیصد کیت را آماده کند و در اختیار متقاضیان حوزه های مختلف قرار دهد.

گل روتا کید می کند: تحول دیجیتال در نظام سلامت به معنای استفاده از فناوری های نوین برای بهبود خدمات بهداشتی است و افزایش دسترسی به خدمات پزشکی، خطر تهدید جان افراد را در حوادث کم می کند و ما امیدواریم ملت، این خدمت را به عنوان هدیه ای کوچک از دانش بنیان ها بپذیرند.

او از چالش ها و قوانین سخت گیر اداره ها به عنوان پاشنه آشیل دانش بنیان ها هم می گوید و پشت بندش انتظار فعالان این حوزه را از شهرداری و مجموعه هایی مثل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی و حوزه درمان، مطرح می کند و می گوید: منظور از حمایت، صرفا رویکرد مالی نیست.

گل رواین نکته را هم یادآوری می کند که حساسیت این ایام، ایجاب می کند دانش بنیان ها نیز در مواقع بحران، قدمی بردارند و نقشی ایفا کنند، آن هم با ارائه خدماتی با هزینه های کلان و نجومی بلکه مقرون به صرفه.

هدیه دانش بنیان ها به ملت

مدیرعامل شرکت دورآمد این نکته را هم می گوید که در بازه زمانی کمتر از یک ماه، مجموعه ما می تواند سیصد کیت را آماده کند و در اختیار متقاضیان حوزه های مختلف قرار دهد.

گل روتا کید می کند: تحول دیجیتال در نظام سلامت به معنای استفاده از فناوری های نوین برای بهبود خدمات بهداشتی است و افزایش دسترسی به خدمات پزشکی، خطر تهدید جان افراد را در حوادث کم می کند و ما امیدواریم ملت، این خدمت را به عنوان هدیه ای کوچک از دانش بنیان ها بپذیرند.

او از چالش ها و قوانین سخت گیر اداره ها به عنوان پاشنه آشیل دانش بنیان ها هم می گوید و پشت بندش انتظار فعالان این حوزه را از شهرداری و مجموعه هایی مثل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی و حوزه درمان، مطرح می کند و می گوید: منظور از حمایت، صرفا رویکرد مالی نیست.

گل رواین نکته را هم یادآوری می کند که حساسیت این ایام، ایجاب می کند دانش بنیان ها نیز در مواقع بحران، قدمی بردارند و نقشی ایفا کنند، آن هم با ارائه خدماتی با هزینه های کلان و نجومی بلکه مقرون به صرفه.

نخستین سامانه هوشمند پایش سلامت

دکتر امین... گل رو، مدیرعامل شرکت دورآمد که «کیت عملیاتی پایش سلامت امدادگر و مصدوم» از محصولات این شرکت است، از نقش دانش بنیان ها در حوزه های مختلف می گوید که با مطالعات و پژوهش های خارج از نظام سنتی، اتفاقات خوبی را در سال های اخیر و دوران همه گیری کرونا... رقم زده اند.

او درباره ثبت محصول اختراع شده شرکت فناوری دورآمد می گوید: این، نخستین سامانه بومی و هوشمند پایش سلامت امدادگر و مصدوم در کشور است که طراحی شده است.

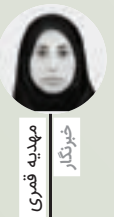
به گفته وی، شروع و پردازش این ایده به سال گذشته برمی گردد که اتفاقات اخیر و حمله رژیم صهیونیستی به کشورمان، باعث شد شرکت ما شتاب بیشتری به کار ببخشد و طرح را به مرحله ثبت و اختراع برساند. البته این نکته را هم اضافه می کند که تست عملیاتی این محصول، در یکی از برج های مشهد انجام شد و موفقیت محصول در این مرحله، ما را به ادامه کار امیدوارتر کرد.

گل روتا کید می کند که این اختراع، حاصل یک کار تیمی و تلاش دانش آموخته های نظام مهندسی و پزشکی است که به صورت شبانه روزی برای طرح وقت گذاشتند و تا رسیدن به نتیجه، آن را دنبال کردند.

بدون فرزندها؛ زیر چتر «آمایش امید»

درباره اجرای طرحی ملی در مشهد که مخاطبانش، زوج های جوان بدون فرزند هستند

گزارش روز

خبرنگار
مهديه قربانی

«آمایش امید» نام طرحی ملی است که از امسال در دانشگاه های علوم پزشکی کشور آغاز شده و قرار است تا سال ۱۴۰۷ ادامه یابد. این طرح با شناسایی زوج های بدون فرزند، هم شرایط فرزندآوری را برایشان مهیا می کند، هم در صورت تشخیص ناباروری، شرایط درمان رایگان آن ها برایشان فراهم خواهد شد. برای آگاهی از چندوچون اجرای این طرح، در این گزارش همراه ما باشید.

● ۸ میلیون بانوی در سن باروری، مخاطب طرح در مشهد

دکتر محمد احمدیان، مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اشاره به اینکه جمعیت به عنوان یکی از مؤلفه های مهم قدرت، نقش تعیین کننده ای در آینده کشور ایفا می کند، می گوید: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در راستای اجرای سیاست های کلان نظام، برنامه ای جامع را با عنوان «طرح ملی آمایش امید» طراحی کرده است. او تأکید می کند: در این برنامه، دانشگاه های علوم پزشکی شامل شبکه های بهداشتی کشور، مراکز بهداشت، پایگاه های سلامت و خانه های بهداشت، نقش کلیدی برعهده دارند. احمدیان با اشاره به اینکه طرح آمایش امید با رویکرد منطقه محور اجرا می شود و متناسب با شرایط جمعیتی اقتصادی و اجتماعی هر منطقه باید راهکارهای اجرایی در نظر گرفته شود، می افزاید: مداخلات و سیاست های اجرایی متناسب با باور، ارزش ها و سبک زندگی مردم هر منطقه، طراحی و اجرا می شود تا بیشترین اثربخشی را در افزایش نرخ باروری داشته باشد. به گفته مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، طرح ملی آمایش امید در تمام شهرستان های زیرپوشش این دانشگاه در حالی اجرایی می شود که جمعیت مخاطبانش، بالغ بر یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر از بانوان در سن باروری هستند. دکتر احمدیان در پاسخ به این پرسش که زوج های مخاطب این طرح چگونه شناسایی می شوند، می گوید: این زوج ها از طریق بانک اطلاعات، شناسایی و از طریق فراخوان به واحدهای بهداشتی دعوت می شوند. همچنین، هرکدام از آن ها بسته به وضعیتشان، مشمول مشاوره فرزندآوری قرار می گیرند و هم زمان غربال ناباروری هم برایشان انجام می شود.

● شناسایی زوج ها با بانک اطلاعاتی

او با اشاره به اینکه تمام زوج ها باید برای آزمایش های پیش از ازدواج به مراکز بهداشت یا آزمایشگاه های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد مراجعه کنند، می گوید: اطلاعات فردی هرکدام از آن ها زمانی که برای انجام آزمایش خون قبل از ازدواج اقدام می کنند، در قالب یک بانک اطلاعاتی ثبت می شود. در مرحله بعد برای اجرای طرح ملی آمایش امید، ما به این بانک اطلاعاتی که در اختیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد است، مراجعه و به تمام شماره های تماس در این بانک اطلاعاتی، فراخوان حضور در طرح در نظر می کنیم. مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس دانشگاه علوم پزشکی مشهد ادامه می دهد:

در این بانک اطلاعاتی، علاوه بر مشخصات فردی، اطلاعات خانوار نیز وجود دارد و براساس این اطلاعات، می توانیم متوجه شویم که هرکدام از آن ها چند سال است ازدواج کرده اند. احمدیان در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا زوج هایی که برای مثال به مدت ۱۰ سال ازدواج آن ها می گذرد اما هنوز صاحب فرزند نشده اند، نیز مشمول اجرای طرح ملی آمایش امید می شوند، اظهار می کند: اینکه چه مدت ازدواج کرده اند، مهم نیست؛ در این طرح این موضوع اهمیت دارد که این زوج ها همچنان متاهل هستند و فرزند نمی دارند. مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس دانشگاه علوم پزشکی مشهد در پاسخ به پرسش دیگری مبنی بر اینکه اگر زوج ها پس از اعلام فراخوان مراجعه نکنند، چه اقدامی انجام می شود، می گوید: اقدامی انجام نمی شود؛ خودشان ضری می کنند، ضمن اینکه تمام آزمایش ها و مشاوره ها به صورت رایگان انجام می شود و اگر ناباروری زوج ها مشخص شود، آن ها خدمات بیمه ای و بیمه تکمیلی دریافت می کنند.

● ارکان اصلی طرح

ارائه مشاوره های تخصصی در حوزه فرزندآوری، انتخاب آگاهانه گروه هدف مشاوره فرزندآوری، ترویج سبک زندگی سالم و کاهش موانع ذهنی و عملی خانواده ها برای فرزندآوری، از ارکان اصلی این طرح است که مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس دانشگاه علوم پزشکی مشهد به آن اشاره و درباره اهداف دقیق تر این طرح ملی، بیان می کند: این برنامه بر تقویت نقش آفرینی مردم، سفیران سلامت، گروه های داوطلب خیران و سازمان های مردم نهاد تأکید می کند و ظرفیت های اجتماعی برای ارتقای فرهنگ فرزندآوری استفاده می کند. به گفته او، در اجرای برنامه، مهم ترین اصل، سلامت مادر است و دسترسی خانواده ها به خدمات بهداشتی و مراقبتی محل توجه قرار می گیرد تا روند فرزندآوری در کنار حفظ سلامت مادران و کودکان دنبال شود. احمدیان در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه اجرای این طرح چقدر می تواند بر افزایش نرخ باروری اثرگذار باشد، بیان می کند: در طرح آمایش امید تلاش می شود با بهبود شاخص های مرتبط با جوانی جمعیت از جمله کاهش فاصله بین ازدواج و فرزندآوری، کاهش فاصله سنی بین فرزندان، افزایش تعداد مولود در سنین مناسب مادر برای بارداری، افزایش شناسایی و درمان زوج های نابارور، کاهش آمار سزارین انتخابی و کاهش مرگ و میر مادران، نوزادان و کودکان در مسیر افزایش نرخ باروری کلی گام برداشته شود.

● هم افزایی؛ لازمه توفیق طرح

او اضافه می کند: تحقق اهداف جمعیتی کشور، نیازمند همکاری و هم افزایی میان بخش های مختلف از جمله استانداری، فرمانداری، سازمان تبلیغات اسلامی، آئمه جمعه، بسیج، سپاه، شهرداری ها، صداوسیما، آموزش و پرورش و سایر نهادها و دستگاه های مرتبط است. به گفته احمدیان، این برنامه قصد دارد با تعامل بین بخشی اقدامات اجرایی را در سطح ملی و استانی هم راستا کند، بنابراین میزان همکاری و هم افزایی سایر نهادها و دستگاه ها با دانشگاه، می تواند در افزایش نرخ باروری کلی اثرگذار باشد. مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس دانشگاه علوم پزشکی مشهد درباره وضعیت مشهد و شهرهای تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد در حوزه نرخ باروری و جوانی جمعیت نیز بیان می کند: براساس اطلاعات مرکز آمار ایران، ۲۶ درصد جمعیت تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد

زیر پانزده سال، ۶۷ درصد در سنین فعالیت و ۷ درصد در سنین ۶۵ سال و بیشتر هستند.

● کاهش مولود در مشهد

احمدیان با تأکید بر اینکه همانند کشور و استان خراسان رضوی در سال ۱۴۰۲ تعداد مولود در جمعیت تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد نسبت به سال قبل کاهش داشته است، یادآوری می کند: براساس اطلاعات سازمان ثبت احوال کشور، در سال ۱۴۰۲ و ۷۶۱ هزار و ۲۹۰ واقعه تولد ایرانی در جمعیت تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد ثبت شده که این رقم در سال ۱۴۰۳ به ۷۰۹ هزار و ۷۲۰ واقعه تولد کاهش یافته است. همچنین از این تعداد، ۵۱۴ هزار و ۶۹۰ واقعه تولد در شهر مشهد ثبت شده است. به گفته وی، براساس اطلاعات سازمان ثبت احوال کشور، در سال ۱۴۰۳ و ۳۱۲ هزار و ۵۰۵ واقعه ازدواج در جمعیت تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی مشهد ثبت شده است؛ البته در زمینه تعداد دختران مجرد در جمعیت تحت پوشش این دانشگاه، از منابع رسمی کشور آماری در دست نیست، اما براساس اطلاعات پرونده الکترونیک سلامت، حدود ۲۹ درصد جمعیت زنان تا ۱۸ تا ۴۹ سال تحت پوشش دانشگاه، مجرد هستند.

● فرزندآوری؛ کنشی اجتماعی

شاید این سؤال در ذهن نقش بیند که اصولاً اجرای چنین طرح هایی چقدر اثرگذار است و به هدف گذاری هایش نزدیک می شود. دکتر حسین اکبری، جامعه شناس و عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، با اشاره به اینکه فرزندآوری به عنوان یک کنش اجتماعی، به عوامل مؤثری بستگی دارد، به خبرنگار شهرآرآ می گوید: فرزندآوری وابسته به شرایط اجتماعی، محیطی و اقتصادی است و تصمیمی کاملاً درون خانوادگی است.

او فرزندآوری را مسئله ای کاملاً پیچیده می داند که نمی توان فقط به چند عامل کلی آن را تقلیل داد و می افزاید: به نظر می رسد موضوعات اقتصادی در حال حاضر دلیل اول برای بی میلی به فرزندآوری نیست، به طوری که شاهد هستیم در دهک های متوسط رو به پایین جامعه، فرزندآوری بیشتر است و هرچه اعطای تسهیلات افزایش یابد، روند فرزندآوری در این دهک ها رشد خواهد داشت.

اکبری به پژوهشی که در سال ۱۴۰۱ با موضوع عوامل عدم گرایش به

فرزندآوری در پنج گروه زنان کارمند و خانه دار، دانشجو، فارغ التحصیل، شهری و روستایی انجام داده است، اشاره می کند و درباره جزئیات نتایج این پژوهش توضیح می دهد: در مجموع حدود هفتاد عامل مؤثر از نظر این پنج گروه در این پژوهش به دست آمد که نشان می دهد عوامل فردی، تربیتی و اجتماعی قبل از عوامل اقتصادی، باعث گرایش نداشتن به فرزندآوری می شود.

جامعه شناس کشورمان می افزاید: در جامعه ای قرار داریم که برای عدم فرزندآوری زوجین، فشاری وجود ندارد. علاوه بر این، دولت انگیزه ای ایجاد نمی کند، همچنین، مشکلات اقتصادی آفق های خوبی را نشان نمی دهد و از همه مهم تر اینکه با مسئله نامیدی رویه ر هستیم.

او ادامه می دهد: مجموع این عوامل باعث شده است زوج ها افاق روشنی از آینده نداشته باشند و قبل از فرزندآوری، موضوعاتی همچون «چه بر سر فرزند، تربیت، آینده، بهداشت و معیشت او می آید؟» را به عنوان یک دغدغه مهم همراه خود داشته باشند.

● نمی توان برای همه زوج ها نسخه واحد پیچید

اکبری ادامه می دهد: طرح هایی مانند طرح ملی آمایش امید، طرح های خوبی هستند اما باید توجه کرد که فرزندآوری موضوعی کاملاً اجتماعی است و نمی توان برای تمام زوجین برای فرزندآوری نسخه ای یکسان پیچید؛ زیرا گروه های اجتماعی، شرایط متفاوت با یکدیگر دارند. به باور این جامعه شناس، فرزندآوری گرچه کنشی اجتماعی است، مسئله ای کاملاً پیچیده است و زمانی اجرای طرح ها توسط دولت و نهادهای مختلف خواهد بود که تمام مباحث و ابعاد زندگی گروه های اجتماعی احصا شده و شبکه مسائل هرکدام از آن ها ایجاد شود. عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد با تأکید بر اینکه تجربه نشان داده است وقتی جمعیت کاهش می یابد، افزایش آن بسیار سخت است، تصریح می کند: هرچند جامعه ما پتانسیل های فرهنگی و دینی دارد، تغییر فرهنگ و تشویق خانواده ها به فرزندآوری دشوار است؛ البته هنوز ۱۰ سال وقت داریم و اگر بتوانیم نسخه هایی را به خصوص در روستاها اجرا و از گروه های اجتماعی در آنجا حمایت کنیم، می توانیم به نتیجه طرح های اجرا شده امیدوار باشیم.

فرزندآوری را حاصل یک کنش جمعی می داند که تمام دستگاه ها از آموزش و پرورش و دانشگاه ها گرفته تا سطح بالاتر دستگاه های دولتی در این کنش جمعی باید نقش خود را ایفا کنند.

